
Voor de planeet

Van Roland Yuno Rech

Welke gift, welke *fuse*, kunnen wij schenken aan de planeet ?

Eén van de eerste aspecten van de *fuse*, is het beheersen van onze hebzucht, en van dus te begrijpen wat hebzucht veroorzaakt. Het is de frustratie, het gevoel dat iets ons ontbreekt dat we zouden moeten verkrijgen om ons dan meer voldaan, gelukkiger te kunnen maken.

Wat ontbreekt ons dan, wat maakt dat wij steeds op zoek zijn naar iets dat ons zou kunnen voldoen ?

De bron van hebzucht is het feit van niet te begrijpen dat wij in wezen totaal verbonden zijn met de natuur en met het milieu. Want in wezen ontbreekt er ons niets. Indien wij deze eenheid begrijpen, is het niet noodzakelijk om altijd weer een gevoel van gemis te moeten aanvullen. En een hulp om deze niet-scheiding met de natuur en het milieu te ervaren, is de beoefening van de meditatie.

In verband met de *fuse* was er een uitdrukking van Meester Dogen : “ De bloemen aan de wind overlaten. “ , dit betekent de bloemen overlaten aan de contemplatie van de anderen, ze niet plukken.

De beoefening van *fuse* is eveneens dankbaarheid ervaren om het leven dat wij ontvangen hebben, en bewust zijn dat dit leven kostbaar is, en er dus voor zorgen dat het nuttig is voor de anderen.

Hierdoor wensen wij de tijd die we te leven hebben te besteden aan het ons nuttig maken van ons leven op aarde. Onze *fuse* zal zijn om ons in te zetten voor alles wat de natuur kan beschermen en om het leven op aarde leefbaar te maken.

De precepten van Zen zijn aanbevelingen om een ontwaakt leven te leiden. Indien we diep zen zouden beoefenen, zouden we die precepten niet nodig hebben, omdat onze beoefening ons ontwaakt aan de totale verbondenheid met alle wezens. Maar het probleem is dat wij geconditioneerd zijn door onze geschiedenis en onze omgeving. Wij zijn niet altijd ontwaakt en dus is het noodzakelijk dat we ons de aanbevelingen van de Boeddha herinneren :

“ Niet doden “

Dit precept omschrijft niet alleen het niet doden van levende wezens, maar ook om alles te reduceren, te verminderen waardoor wij deelachtig zijn aan de dood van een groot aantal levende wezens door onze consumptie, onze manier om ons te verplaatsen of te verwarmen. In het bijzonder is het een feit dat de vervuiling ziekten creëert, en dat de opwarming van het klimaat het leven onmogelijk maakt in een aantal streken ... en dit zal nog steeds verergeren.

Indien we het leven willen beschermen, moeten we nadenken over de verbondenheid van alles, over de gevolgen die onze manier van leven impliceert en onze consumptie in het bijzonder. Informatie opzoeken en waarlijk de zaken bestuderen die wij echt moeten

vermijden. Uiteindelijk betekent dit onze wijsheid ontwikkelen, ons begrip van de interdependentie, de verbondenheid.

“ Niet hebzuchtig zijn “

Om niet hebzuchtig te zijn moet men voldaan zijn, dit betekent voldaan zijn met wat heeft heeft en wat men is. Hiervoor is het noodzakelijk van te ontwaken aan wat men is. Dit is echt het fundamenteel punt.

Wij leven in een wereld die gedomineerd wordt het bezit : altijd maar meer geld hebben, materiële bezittingen, macht, invloed. Zo verzamelen we bij voorbeeld ‘likes’ op internet en bij zogenaamde ‘vrienden’ op de sociale media. Men wil steeds meer, alsof men schrik heeft van niets te zijn indien we niet veel bezittingen zouden hebben.

Zoals Kodo Sawaki het zei : “ De beoefening leert ons niet om te willen winnen, maar om los te laten, om op te merken dat iets verliezen niet noodzakelijk een verlies is, om op te merken dat we het in feite niet nodig hadden. “

Shakyamuni was geboren in een machtige, rijke familie, en wanneer hij ontwaakt is, is hij tot de conclusie gekomen dat leven met te veel bezittingen om zich heen een belemmering is voor het spirituele pad. Zo heeft hij, zoals vele religieuzen, gelofte van armoede afgelegd.

Meestal zijn we van mening dat het belangrijk is om ons levensniveau te verbeteren. Er is een soort van ‘godsdiens van de groei’ en de mensen die aan politiek doen stellen de groei als eerste doelstellingen voorop. Uiteraard zorgt groei voor werkgelegenheid, waar welke soort groei ?

Het is eveneens mogelijk om groei te genereren met activiteiten die niet zorgen voor meer materie maar wel voor meer kwaliteit. Want materiële groei is een belangrijke factor van vervuiling.

Soms vraagt men me ook of men soms ook niet hebzuchtig kan zijn voor het ontwaken. Maar willen ontwaken is een genereus verlangen. Als we van hebzucht spreken, gaat het over iets egoïstisch. Waarlijk ontwaken is wat remedieert aan egoïsme en dus aan hebzucht. Het verlangen van ontwaken, *bodaishin*, is een genereus verlangen. Het gaat er om te ontwaken aan het non-ego. Men kan niet ontwaken en egoïstisch zijn, het is onmogelijk. Wanneer men wenst te ontwaken, is dat voor het welzijn van alle wezens, is het opdat ons leven zou stralen rondom ons door het delen van wat wij gerealiseerd hebben.

In een eerste instantie is er uiteraard het verlangen van te ontwaken om zich te bevrijden uit het lijden. Maar vanaf het ogenblik dat we ons echt in de beoefening engageren, kunnen we niet alleen voor onszelf ontwaken, want ontwaken ons zich bewust worden van onze eenheid met alle wezens. Hoe meer we ontwaakt zijn, hoe meer mededogen we hebben en verlangen om alle wezens te helpen.

Er is natuurlijk een lijden van de bodhisattva, dat men voelt wanneer men zich afvraagt : ‘Hoe alle wezens helpen om te ontwaken?’ Dit lijkt een onmogelijke opdracht te zijn en kan een oorzaak van lijden worden. Maar ik denk dat we dit risico voor dit lijden moeten nemen, omdat het uiteindelijk stimulerend is.

Sommigen denken : “ Eigenlijk is het afgelopen, het is te laat. We hebben al zo veel schade aan de planeet aangericht dat, wat we ook nog proberen te doen, er niet in zal slagen om de schade te herstellen. De ontwrichting van het klimaat is reeds buiten onze controle. “ Maar alle gevoelens van ontmoediging leiden naar een attitude van nihilisme : “ Het dient tot niets, het is te laat, we kunnen niets doen. “ De taak lijkt zo immens groot dat het verloren moeite lijkt inspanningen te doen om anderen tot ontwaken te brengen. Zelfs indien het uiterst moeilijk lijkt, is er niets beter te doen dan in deze richting verder te werken. En het is de remedie tegen ontmoediging, want elke andere houding zou erger zijn.

Dit is echt een belangrijke vraag, want veel mensen hebben twijfels hierover. Het is moeilijk *mushotoku* te zijn. Eigenlijk is het niet juist dat wij zonder doel beoefenen, maar we moeten oefenen met een zo genereus mogelijke doelstelling. Dit is *bodaishin*, wat een groot mededogen impliceert Wij beoefenen om in staat te zijn anderen te helpen door een voorbeeld te zijn dat hen aanspoort op de Weg te betreden.

En zelfs indien dit grote inspanningen vraagt geeft dit tevens veel vreugden van met anderen te delen wat de grootste waarde in het leven heeft. Eigenlijk is er veel droefheid in het egoïstisch zijn, hebzuchtig, en van te leven in de vrees om te verliezen of om niet te verkrijgen wat men verlangt.

Wanneer ik deze vraag over *bodaishin* en *mushotoku* stelde aan Meester Deshimaru, was zijn antwoord onmiddellijk : “ Men beoefent voor de anderen. “ En dat is de reden waarom men aan het einde van elke beoefening van zazen de Vier Geloften van de bodhisattva zingt.

Eigenlijk hebben alle religies het egoïsme bekritiseerd en hebben ze mededogen, belangloze liefde voor de anderen en bescherming van het Leven aangemoedigd. Ik denk dat dit bijna geworteld is in de fundamentele menselijke geest. In elk van ons is er de Boeddha natuur, en dit is wat zich uitdrukt in dit soort van universele waarheid. Het probleem is dat zelfs indien iedereen het erover eens is, men de moeite heeft om dit in de praktijk om te zetten.

Wat weerhoudt ons om de *paramita's* te beoefenen ? Dit zou vanzelf moeten kunnen, maar er zijn obstakels en in wezen bestaat onze beoefening er in deze obstakels te verminderen.

“ Zich niet bedwelmen “

Dit is een fundamenteel precept in verband met ecologie. Dit impliceert ook dat alles wat geproduceerd wordt voor onze consumptie gezond moet zijn, anders worden we allemaal min of meer vergiftigd door voedsel, door de vervuiling die we produceren als we ons verwarmen, verplaatsen.

Ook de geest wordt vergiftigd. Een oorzaak is de publiciteit die zo toxisch als mogelijk is. We worden constant bekogeld met boodschappen die ons aanzetten om volmaakt onnuttige dingen te consumeren. We moeten dus een kritische geest hebben tegenover de boodschappen die we constant krijgen, en deze kritische geest doorgeven aan de kinderen die extreem beïnvloedbaar zijn en die de neiging hebben om te functioneren door de imitatie van wat zij waarnemen.

Om onze geest dus niet te vergiftigen moeten we geen toxische producten produceren in onze daden, in onze manier van consumeren, huisvesten, verplaatsen. Dit is wat het dagelijkse leven

interessant maakt, omdat wij constant aandachtig moeten blijven en volledig bewust van de consequenties van onze daden.

“ Zich niet kwaad maken “

Dit is een groot precept, want geweld moet vermeden worden. Maar vandaag moeten we ook kwaad worden voor al het geweld dat gedaan wordt in verband met alle vergissingen die begaan worden ten nadele van het milieu. Er is een 'heilige kwaadheid' nodig, maar deze mag geen geweld uitlokken.

Men moet snel kwaadheid in positieve actie kunnen omzetten. Deze moet de energie geven om te onderzoeken wat er gaande is en om te zoeken naar positieve oplossingen.

“ Niet liegen “

Het voorschrift van niet te liegen betekent ook niet liegen tegenover zichzelf. Dat wil zeggen van niet te rechtvaardigen wat men zelf had moeten doen. En niet liegen betekent vooral om te trachten een authentiek leven te leiden, om te trachten te leven in harmonie met onze ware Boeddha natuur.

“ Niet kritiseren “

Er zijn kritiseerbare zaken die bekritiseerd moeten worden. In de precepten bedoelt men anderen niet bekritisieren om ze niet te vernederen.

Tot besluit, indien zaken ons leven leidt, kunnen wij geen lijden meer veroorzaken, kunnen alleen wensen bij te dragen tot het welzijn van alle wezens, beginnend met een ecologische manier van leven.